



Tweede vrijwillige stopzettingsregeling varkens

Wouter Wytynck
Leuven, 20 November 2023

Inhoud

- **Eerste vrijwillige stoppersregeling:** Wouter Wytynck, Boerenbond
 - Aanleiding opkoopregeling:
 - Stand van zaken eerste opkoopregeling
- **Tweede vrijwillige stoppersregeling:** Wouter Wytynck, Boerenbond
- **Praktische aspecten aanvraag stoppersregeling:** Jan Meykens, SBB
- **Hoe zit dat fiscaal?** Ils Caestecker, SBB

Eerste vrijwillige stopzettingsregeling

Even terugkijken...



Aanleiding voor opkoopregeling

- Zware en slepende crisis in de varkenshouderij tot najaar 2022
 - Afrikaanse varkenspest bij ons (najaar 2018)
 - Wij zijn sinds eind 2020 vrij, maar export naar China zit nog altijd op slot
 - Dat is een handicap voor de verkoop van ons varkensvlees, ook binnen Europa
 - Onze varkenshouders krijgen daardoor minder betaald dan in de rest van de EU
 - Overproductie in Europa: zet de prijzen verder onder druk
 - Europese varkensstapel was de voorbije jaren gegroeid
 - Europese export naar China stakte als gevolg van corona – pandemie
 - Minder export derde landen = meer varkensvlees op Europese markt
 - Dan moest de Oekraïne-oorlog nog uitbreken

Aanleiding voor opkoopregeling

- ⇒ Onze varkensbedrijven maakten zwaar verlies
- ⇒ Een aantal varkenshouders willen hun productie stopzetten
- ⇒ Een snelle opkoopregeling kon:
 - ⇒ Soelaas bieden voor noodlijdende bedrijven
 - ⇒ Het aanbod verminderen zodat de markt wat kan verlichten
 - ⇒ Extra stikstof uit het 'bad' laten lopen

Voorwaarden gesteld door Boerenbond

- Snelle opkoopregeling gevraagd omwille van de crisis in 2022
- Uitkoop moet de taakstelling varkenshouderij in reductie N verminderen
- Regeling wordt buiten de PAS-discussie gehouden
- Middelen mogen niet uit pot landbouw komen
- Extra crisismiddelen gevraagd voor de blijvers

Eerste vrijwillige stoppersregeling

- 9 februari vraag gesteld door landbouworganisaties
 - Opgenomen in Krokusakkoord
 - 24 juni 2022 Goedkeuring Vlaamse regering op voorwaarde akkoord Europese Commissie
 - 10 maart 2023: definitieve goedkeuring Vlaams Parlement.
 - Inschrijvingsperiode: 3 april 2023 -17 juni 2023

=> Meer dan een jaar wachten op de concretisering

=> Conjunctuur was verbeterd

=> dat werkte contraproductief op de oplossing van de crisis
(productie diende in stand te worden gehouden)

Wat is de stand van zaken

30 dagen na afloop oproep laat VLM weten of alle noodzakelijke documenten aanwezig zijn

120 dagen na afloop van de oproep beslissing VLM over aanvraag

Max. 1 jaar na kennisgeving beslissing stopgezet en uitbetaling gevraagd

30 dagen om eventuele ontbrekende stukken aan te vullen

Bezwaar mogelijk

Max. 2 jaar na kennisgeving gesloopt en uitbetaling gevraagd

Wat is de stand van zaken

- Ingediende dossiers 236
 - 1 dossier niet ontvankelijk wegens een te lage impactscore
 - 2 aanvragers hebben procedure stopgezet
- 233 beslissingen uitgestuurd voor 15 oktober 2023
 - 18 negatieve beslissingen: niet voldoen aan voorwaarden
 - Productie vroeger stopgezet voorafgaand aan de aanvraag
 - In 2022 geen varkens meer aangegeven bij de Mestbank
 - Geen geldende milieuvergunning
 - Bedrijf in moeilijkheden
 - Dossier niet vervolledigd

Opkoopregeling

- 215 bedrijven kregen een vrijblijvend aanbod
 - 181 bedrijven vragen ook sloopvergoeding
- Een aantal voorwaardelijke beslissingen:
 - Bewijzen dat ze nog varkens hadden in 2023
 - Aantonen dat de stal vergund is
 - Aantonen dat stal AEA is, controle ter plaatse nodig
 - Aantonen dat bedrijf niet langer in moeilijkheden is.
- Er zijn tot nu toe een 15-tal bezwaren ingediend.

Tweede vrijwillige stopzettingsregeling

Wat staat in het Besluit van de
Vlaamse regering?



Wat is veranderd?

- Weinig veranderd ten opzichte van de eerste vrijwillige stopzettingsregeling
 - Impactscore om deel te nemen is verlaagd van 0,5% naar 0,025 %
 - 2.700 bedrijven extra komen in aanmerking
- Europa heeft ondertussen zijn goedkeuring verleend
- Inschrijvingsperiode: 6 november 2023 – 19 januari 2024

Wie komt in aanmerking?

- Exploitatie waartoe de stal behoort waarvoor de stopzettingsvergoeding wordt aangevraagd heeft een impactscore $> 0,025$
 - De exploitanten die in aanmerking komen en waar de impactscore bij de VLM is zijn aangeschreven. (Die berekening is gemaakt op basis van de totale emissies 2021 van de exploitatie uit de mestbankaangifte)
 - De exploitant kan zelf de impactscore van zijn exploitatie berekenen en wanneer deze > 0025 is kan hij ook een aanvraag tot stopzetting doen.
(<https://impactscore.omgeving.vlaanderen.be>)

Wie komt in aanmerking?

- Je mag nog niet gestopt zijn op het moment van de aanvraag
- De productiecapaciteit van de stal in kwestie is gedurende 5 jaar vóór de indiening van de aanvraag onafgebroken benut
 - Beperkte leegstand is mogelijk als het onder de gangbare gebruiken valt (sanitaire leegstand, of voor het herstellen of vernieuwen van installaties)
 - De stal moet ook volledig benutbaar zijn voor het houden van varkens

Wie komt in aanmerking?

- De locatie van de exploitatie is voor de productie jaren 2017-2021 in orde met de aangifteplicht van de Mestbank
 - *“De Mestbank zal dit controleren aan de hand van de Mestbankaangiftes van 2017 tot op het moment van de aanvraag”*
- De exploitatie beschikt over de nodige vergunningen en deze zijn niet vervallen, geschorst of opgeheven op de moment van de aanvraag
 - *“Als een varkenshouder een beroep wil doen op ‘het vermoeden van vergunning’ van een varkensstal, dan laat hij de varkensstal opnemen in het vergunningenregister.”*
- De landbouwer waartoe de exploitant behoort beschikt over voldoende nutriëntenemissierechten voor het aantal dieren dat gehouden wordt op zijn exploitaties

Wie komt in aanmerking?

- Uiterlijk een jaar na de dag van goedkeuring van het dossier moeten de varkens in de betrokken stal(len) leeg zijn en de vergunningen aangepast.
 - Dat moet gemeld worden bij de Dienst Omgeving

Wie komt in aanmerking?

- Steunregeling moet voldoen aan de EU-regels voor staatssteun in de landbouw
 - De exploitatie maakt geen deel uit van een onderneming in moeilijkheden

“ Een onderneming in moeilijkheden is een bedrijf, geëxploiteerd door een rechtspersoon, landbouwer, met een negatief eigen vermogen of een bedrijf, geëxploiteerd door een natuurlijke persoon, landbouwer of een maatschap, waarvan de kredieten opgezegd zijn of waarvan er beslag op inkomsten gelegd werden.
 - Er loopt geen bevel tot terugvordering van onrechtmatige steun verkregen steun of steun die onverenigbaar verklaard is met de markt
 - Er is geen overheidssteun of de-minimissteun aangevraagd voor dezelfde kosten die voorwerp maken van deze aanvraag
 - Het landbouwbedrijf valt niet onder de categorie grote ondernemingen (> 250 personeelsleden of jaaronzet > 50 mio euro of jaarlijks balanstotaal > 43 mio euro). Het landbouwbedrijf is max 25% in handen van een grote onderneming

Opmerkingen

- Mestbankaangifte 2022, productiejaar 2021 is de referentiebasis
- Een aanvraag wordt ingediend voor een **volledige** stal
 - *“Een stal is een gebouw waar varkens gehouden worden met inbegrip van de aanhorigheden die vanuit bouwtechnisch oogpunt een rechtstreekse aansluiting of steun vinden bij het gebouw waar varkens worden gehouden en eveneens ter ondersteuning dient voor het houden van varkens (bv. Opslagplaats, bewaarplaats diergeneeskundige middelen, sanitaire ruimte, luchtwasser,...).”*
- Er kan enkel een slopingsvergoeding worden aangevraagd voor stallen en aansluitende erfverharding die in de steunregeling worden stopgezet.

Verbintenissen te voldoen voor de uitbetaling

Er dient aan een aantal voorwaarden vervuld te zijn voor het ontvangen van de stopzettings- en sloopvergoeding:

- Aanvraag voor uitbetaling moet gebeuren binnen het jaar na ontvangen van de beslissing vanwege de bevoegde overheid
- Als de stal niet wordt gesloopt moet de stalinrichting (zoals voeder- en waterinstallaties) worden verwijderd
- De houder van de milieuvergunning of omgevingsvergunning moet de stopzetting van de vergunde stal en bijhorende vergunde dierplaatsen melden bij de vergunningverlenende overheid binnen de 2 maand na de stopzetting. Dat dient digitaal te gebeuren en aangepaste vergunningenbesluit dient bijgevoegd te worden

Verbintenissen te voldoen voor de uitbetaling

- De NER's van de varkens waarvoor de stopzetting is goedgekeurd worden geannuleerd
- Aantal te annuleren NER = Aantal varkens aangegeven in de stop te zetten stal in productiejaar 2021 * NER-omrekeningsfactor

Diersoort	Nutriëntenemissierechten
varkens	
Zeugen incl. biggen <7 kg	38,50
Biggen van 7 – 20 kg	4,48
Beren	38,50
Andere varkens:	
Van 20 – 110 kg	18,33
Van 110 kg en meer	38,50

Verbintenissen te voldoen voor de uitbetaling

- Indien het aantal dieren niet eenduidig uit de aangifte te bepalen is worden de aangegeven aantallen a rato van de vergunde aantallen verdeeld.
- **Voorbeeld:** Landbouwer heeft 900 mestvarkens aangegeven, en heeft 2 stallen. Stal 1 is vergund voor 400 dieren, stal 2 voor 600 dieren.

De aangegeven dieren worden verdeeld over de stallen, namelijk 360 in stal 1 en 540 in stal 2. Dit zijn de aantallen die vergoed worden bij stopzetting van één van de stallen

Verbindenissen te voldoen voor de uitbetaling

- De NER's die niet ingevuld zijn op het bedrijf mogen niet aangewend worden voor het houden van varkens (worden geblokkeerd)
 - De NER's blijven geblokkeerd, ook na overname

Verbintenissen te voldoen voor de uitbetaling

- Niet ingevulde NER's:

- volledige stopzetting

- Aantal NER's dat op 1 januari 2022 in het bezit was

- Ingevulde NERs:

- Bepaald op grond van de gemiddelde van de ingevulde NER's van 2019, 2020 en 2021

- Gemiddelde invulling wordt verhoogd met 10%

Verschil is aantal NER's dat niet ingevuld is.

- Voorbeeld:

- Landbouwer heeft 16.500 NER, gemiddelde aangifte van de laatste drie jaar van 14.664 NER.

- Aantal ingevulde NER = $14.664 + 10\% = 16.130,40$ NER

- Aantal te blokkeren NER = $16.500 - 16.130,40 = 369,60$

Verbintenissen te voldoen voor de uitbetaling

- Gedeeltelijke stopzetting:
 - De NER's die niet ingevuld zijn worden proportioneel herrekend naar de stal(len) die stopgezet worden op basis van het aantal dieren dat per stal gehouden wordt, uitgedrukt in NER's
 - De toewijzing gebeurt a rato de aangegeven bezetting van 2021 (uitgedrukt in NER's)
 - Deel niet ingevulde NER's van de stopgezette stal worden kunnen niet meer aangewend worden voor het houden van varkens, ook na verkoop.

Verbintenissen te voldoen voor de uitbetaling

- In de stopgezette stal mogen geen dieren meer gehouden worden
 - Diersoorten: rundvee, varkens, pluimvee, paarden, pony's, geiten, schapen en konijnen
- Je kan voor de locatie van de exploitatie geen vergunning meer aanvragen die leidt tot een verhoging van de NH₃-emissies ten aanzien van de aangepaste vergunning
- De exploitant kan op een andere plaats niet beginnen met het houden van varkens

Verbindenissen te voldoen voor de uitbetaling

- VLIF-steun kan geheel of gedeeltelijk teruggevorderd worden
 - Verkregen op basis besluit 19 december 2014: tot 10 jaar
 - Verkregen op basis besluit 24 november 2020: tot 5 jaar
- De bepalingen betreffende de regeling over zonevremde functiewijzigingen wordt nageleefd
 - Na stopzetting kan de bedrijfswoning door de landbouwer en zijn kinderen verder bewoond worden zonder een zonevremde functiewijziging aan te vragen.

Verbintenissen te voldoen voor de uitbetaling

- Indien de stal gesloopt wordt:
 - Nodige vergunningen moeten worden aangevraagd
 - Slopen na het bekomen van de vereiste omgevingsvergunning
 - Opmaak en sloopopvolgingsplan en bekomen sloopattest is verplicht
 - Aanvraag uitbetaling binnen de 2 jaar na de goedkeuring dossier
 - Erfverharding moet verwijderd zijn (als dit werd aangevraagd)
 - Stallen moeten gesloopt zijn met inbegrip van de mestputten en funderingen
 - Mestkelders moeten vooraf geledigd worden
 - Afvoer conform Mestdecreet
 - Aanvullen putten overeenkomstig VLAREBO wetgeving en profilering tot op het maaiveldniveau
 - Staven met gemaakte kosten
 - Kan gecombineerd worden met eventuele ondersteuning asbestverwijdering

Aanvragen

Wanneer en hoogte vergoeding



Wanneer aanvragen en selectie bedrijven

- Vanaf 6 november 2023 tot en met 19 januari 2024
 - Minister kan extra periodes instellen
 - Na indienen nog 30 dagen tijd om stukken toe te voegen
 - Aangetekend
- Regeling is beperkt tot het beschikbaar budget (200 mio euro)
- Rangschikking selectie bedrijven
 - Impactscore (hoog naar laag)
 - Als de stal(len) worden gesloopt wordt de impactscore verdubbeld

Wanneer aanvragen en selectie bedrijven

- Wie doet de aanvraag?
 - Stopzettingsvergoeding door de exploitant
 - Sloopvergoeding door de eigenaar
 - Alle belanghebbenden ondertekenen de aanvraag

Hoeveel bedraagt de vergoeding?

- Hoeveel varkens worden vergoed?
 - Aantallen = Mestbankaangifte productiejaar 2021
 - Aanwezige varkens in de stal waarvoor de stopzettingsvergoeding wordt aangevraagd
 - Enkel vergunde varkens
- Stopzettingsvergoeding is afhankelijk van:
 - diercategorie: volgens de opdeling van de Mestbankaangifte
 - Indien niet éénduidig af te leiden uit de aangifte: aantal dieren in de aangifte verdelen over de stallen a rato van vergunde dierplaatsen
 - Levensduur van de stal (aantal jaar tussen de bouw van de stal en het jaar dat de stopzettingsvergoeding wordt aangevraagd.

Stopzettingsvergoeding

Levensduur in jaren	Steunbedrag per dier van de dierencategorie		
	Beren en zeugen (incl. biggen met een gewicht < dan 7 kg)	Andere varkens (20 kg tot 110 kg en + 110 kg)	biggen (7 tot 20 kg)
0	838	151	44
5	838	151	44
10	838	151	44
15	838	151	44
20	838	151	44
25	838	151	44
30	838	151	44
31	838	151	44
32	816	148	44
33	759	136	40
34	702	124	37
35	646	112	33
36	589	100	30
37	532	88	26
38	475	77	23
39	419	65	19
40	362	53	16
Vanaf 40	362	53	16



Sloopvergoeding

- 40 euro per m² staloppervlakte (buitenmaten)
- 8 euro per m² erfverharding
- Aangevraagde vergoeding moet gestaafd worden met gemaakte kosten (excl. BTW)
- Vergoeding mag nooit hoger zijn dan de gemaakte kosten